Ч. 217 (14.466). Львів, неділя 27. вересня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Сталін не вертається до Москви.

МОСКВА, 26. 9. ПАТ. Сталін вернеться з відпустки аж у другій половині жовтня. Покищо сидить він дальше на Кавказі.

Видно, що справді щось не впорядку зі здоровлям „вожда народів". Мабуть алярмуючі вістки про смертельний стан червоного диктатора — що їх подали французькі і німецькі часописи — дуже близькі правди.

ПЕТРОВСЬКИЙ ЗАСТУПАЄ КАЛІНІНА.

МОСКВА, 26. 9. ПАТ. Предсідник центрального виконного комітету СССР Калінін виїхав на відпустку. Його заступає Петровський, предсідник Центрального Комітету Совітської України. Він теж підписав — як кажуть півофіційні кола — присуд смерти на 16 троцькістів і Зіновіївців.

НЕЯСНА СПРАВА РАДЕКА І БУХАРІНА.

МОСКВА, 26. 9. ПАТ. Слідство у справі Радека ведуть дальше. В Москві кружляють поголоски, що його вже від тижня арештували, та, що поробили йому важкі заміти. Істнують теж поголоски про арештування б. редактора „Журналь де Моску" Раєвського. Офіціяльні кола відмовляють усіх пояснень щодо особи Радека і Раєвського. Бухарін дальше підписує „Ізвестія" як начальний редактор, одначе не урядує в редакції, хоч повернув уже з відпустки. Мешкає він у своїй віллі під Москвою. Офіційні кола заперечують усі вістки.

Толедо відтяте від Мадриду.

РАВАТ, 26. 9. ПАТ. Севільська радіостація подає, що національні війська перетяли залізниче получення Толеда з Мадридом та перешкодили таким чином у посилці підмоги з Мадриду.

ЛЬВИ АЛЬКАЗАРУ НАСТУПАЮТЬ

СЕВІЛЛЯ, 26. 9. ПАТ. Червоні зредукували свої частини під Альказаром, щоби скріпити оборону міста. Місцева радіостація комунікує, що „оборонці Альказару свідомі поваги хвилини, звільнили з твердині всіх жінок і дітей". З цього комунікату можна зрозуміти, що оборонці рішені боротись на життя і смерть.

РАВАТ, 26. 9. ПАТ. Оборонці Альказару рішились учора на ненадійний наступ у ріжних напрямках міста, відкинули червоних на кількасот метрів і здобули без ніяких страт велику добичу з воєнного матеріялу і харчів. Кольона пол. Яга підступила у напрямі Толеда. Тепер її відділи є всього 5 км. від Толеда.

На фронті Ґвіпускоа ведуться завзяті бої. Відділи ген. Моля зайняли Айбар Мондраґен.

ЧЕРВОНІ АРЕШТУВАЛИ КОНСУЛЯ.

ПАРИЖ, 26. 9. ПАТ. „Матен" подає, що каталонська влада увязнила італійського консуля в Барсельоні.

І ПОВІНЬ НЕ ПОМОГЛА.

ВАЛЯДОЛІД, 26. 9. ПАТ. Місцева радіостація комунікує, що штучна повінь долини Тайо (Тахо) не дала червоним таких успіхів, яких вони сподівались. Національні війська ідуть без стриму вперед.

РАДА ҐЕНЕРАЛІВ.

СТ. ЖАН ДЕ ЛЮС, 26. 9. ПАТ. В Саляманці відбулася стріча 6 національних ґенералів, а саме ґен. Франка, ґен. Моля, Кієпо де Ляно, Кабанельоса, Салікета і Хільхуста. На цій конференції розглядали мабуть плян наступу на Мадрид.

АРЕШТУВАЛИ СЕСТРУ ҐЕН. КІЄПО ДЕ ЛЯНА.

МАДРИД, 26. 9. ПАТ. Міліція арештувала панну Росарію Кієпо де Ляно, сестру відомого національного ґенерала. Коли її арештували, вона благала, щоб її добили. Міліція відставила її до жіночої вязниці. Арештували в Мадриді 5 тюремних сторожів, які змовилися, що випустять усіх політ. вязнів у хвилині, коли національні війська наближаться до міста.

НІМЕЦЬКО-ІТАЛІЙСЬКА ПЕРЕМОГА В ЕСПАНІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. „Менчестер Ґардіян" обговорює ситуацію в Еспанії. Часопис стверджує, що повстанці мають краще летунство як уряд. Число німецьких і італійських літаків по боці націоналістів сягає 50-ти. Кермують ними німецькі й італійські летуни.

Важко передбачити — пише часопис — як виглядали би події, коли би не те летунство. Коли повстанці тепер перемагають, то це в дійсності німецько-італійська перемога.

Президент Азаня благає помочі.

ПАРИЖ, 26. 9. ПАТ. Аґенція Аваса подає з Буенос Айрес комунікат арґентинського міністерства закордонних справ, який повідомляє, що президент еспанської республики Азаня і кількох інших визначних політиків звернулися до арґентинської амбасади з проханням дати їм в амбасаді захист.

Більбао збомбардоване.

БІЛЬБАО, 26. 9. ПАТ. Кореспондент Аваса повідомляє, що національні летуни бомбардували вчора Більбао від год. 9. В бомбардуванні взяло участь 8 літаків. В Більбао багато ранених і вбитих. В кількох місцях вибухли пожежі.

НЕЗАЛЕЖНА БАСКІЙСЬКА РЕПУБЛИКА.

РАВАТ, 26. 9. ПАТ. Більбао окружене з усіх сторін. Від моря стежать національні кораблі. Ґубернатор Більбао переслав ґен. Молі умовини, що на їх підставі він погодився би піддати місто. Одначе національна команда відкинула ці умовини і надіється, що добуде місто без обстрілу артилерії і фльоти. В Сантандер проклямували мабуть баскійську, незалежну републику.

Велика девалюація франка.

ПАРИЖ, 26. 9. ПАТ. На підставі нового закону, дотеперішня кількість золота у фр. франку, що висловлювалося числом 65.5 міліґр. підлягає зміні. Нова вартість золота в однім франку буде висловлюватися числом 49.43 міліґр. золота. Таким чином франк буде здевалюований на приблизно 25 відсотків.

—o—

Було би весело,

якби не було так сумно...

Львів, 26. вересня 1936.

Зїзд членів і прихильників т. зв. Фронту Національної Єдности, що відбувся минулої неділі, був на нашому терені такою подією, що — очевидно — мусів у першу чергу викликувати жарти і сміх. А проте поруч із чималим матеріялом до веселости, у своїй суті це було видовище сумне, таке сумне, що аж трагічне. Бо не в тому річ, що зійшлось і зїхалось 200—300 осіб і заявило, що від моменту тих їх сходин починається новий період української історії. Ми були вже свідками не одної ефемерної організації, яка робила довкола себе багато шуму і в свій час мала тисячі прихильників. Ми були теж свідками не одного тільки випадку меґальоманії у суспільному житті. І тому сходини кількохсот осіб та меґальоманські вигуки промовців і газетного справоздавця — це ще не єдина причина поважно підходити до цієї справи. Поважно підходимо до неї тому, що — признаємо це без ніяких обиняків — історія, яку затіяв п. Дмитро Паліїв, може в нашому громадському житті наробити чимало замішання. Так, п. Дмитро Паліїв тими методами, яких він нині вживає, може мати успіх. І ми йому не завидували б успіху: однак в ніякому разі не можна мовчки й бездільно придивлятися та лише підсміхатися саме з тих метод, які служать п. Паліїву здобути собі впливи у масах, персональні впливи, які є його єдиною і остаточною цілю самою для себе.

Чому говоримо про особу, а не про організацію? Бо організація не істнує, Ф. Н. Є. як організація є фікцією, а істнує тільки п. Дмитро Паліїв. Може це для нього комплімент, може дехто добачить у цьому твердженні признання індивідуальности п. Дмитра Палієва. Так, безперечно, п. Дмитро Паліїв це індивідуальність, — з тим застереженням, що поняття індивідуальности є ду-

же простяжне та що рід і характер індивідуальности може бути дуже ріжний. Індивідуальністю є п. Паліїв остільки, що це людина надзвичайно метка, спритна і придумчива. Його придумчивість пішла сьогодні так далеко, що він спекулює сьогодні на політичному примітивізмі українських мас і рядового громадянина та на людській наївности що — втомлена незавидною буденщиною — тужить за чимось новим. Якуж новину приніс недільний Конгрес Ф. Н. Є.?

„... Цей перший Конгрес відбувся у виїмкових обставинах та в часі, коли щойно зароджувалася зовнішня форма ідеольоґічного руху творчого націоналізму, себто його організація..." Ось авторитетне ствердження у передовій статті „Українських Вістей" про „Значіння Конгресу Ф. Н. Є." Спершу **зовнішня** форма — потім щойно зміст — досі всім нам покищо ще незнаний! Спершу організація, потім щойно праця. Зовсім навиворіт, ніж буває у кожній політичній організації у світі, зовсім навиворіт, ніж це було у нас досі, в історії галицько-українського відродження. Зміст і праця, це для творця Ф. Н. Є. річ другорядна і маловажна, — зовнішня форма і велика скількість людей, якихіменем можна жируватись, це для нього річ перша і найважніша. Довідатись про конкретний зміст політичної програми п. Д. Палієва — було завжди і є тепер дуже важко. Це нотрійно відома річ, що навіть найближчі його колишні партійні приятелі завжди розчаровувались, коли чекали ясної відповіди на ясні питання: чого ти, друже, хочеш, — як, на твою думку, треба поводитись супроти поляків, москалів, жидів, як розвязувати практично істнуючий конфлікт між ріжними законами й вимогами влади та українськими національними почуванями і звичками, як ставитись до ріжних практичних проблем українського громадянського будня? Відповідь — фрази і фрази...

Сьогодні поруч із фразами бачимо ще й жести. Театральні жести піднесені до рівня святого організаційно-клянового церемоніялу. Піднесена вгору долоня, окрики „фронт!", гомінка титулятура організаційної єрархії. Що воно таке? Це сліпе наслідування чужинецьких взорів. І тут один із найбільш характеристичних та найприкріших покажчиків, питомих загалом для української дійсности: консервативні у своїй національній психіці галицькі українці схильні надзвичайно поквапно приймати все чуже, але **тільки** те, що у тих чужинців третьорядне, найменш суттєве, найменш вартне, а то й просто найгірше! Перещіплювати на галицький ґрунт зовнішньо-декоративні обичаї це суща нісенітниця. Річ ясна, що порівнювати Ф. Н. Є. до італійської фашистівської чи німецької націонал-соціялістичної партії, це така диковина, як порівнювати особу лідера Ф. Н. Є. з особами нинішнього італійського прем'єра чи німецького канцлера: схожість назв „дуче", „фірер" і „провідник" рішуче не вистачає... Отже поминаючи неповажне порівнання, слід таки членам недільного зїзду пригадати, що в італійських фашистів і німецьких соціялістів зовнішні маніфестаційні познаки прийшли **на самому кінці**, як завершення ідеольоґічного руху, що струснув підставами держави. Італійський фашизм і німецький націонал-соціялізм перевели були революцію, — в Італії кріваву, у Німеччині безкровну, але попереджену теж крівавими пучами. І тут і там був це рух проти несправедливости версайського трактату проти чужинців, — і тут і там першу ролю грали економічні мотиви, що зроджували соціяльний радикалізм, який з черги розвалював державу. Декоративність — це невідлучна частина, льоґічна і природна, кожної революції. Декоративність — це комедія. Проти кого і проти чого п. Д. Паліїв робить революцію? Проти Польщі і поляків — далеко ні, — адже з усіх українських часописів його ґазети завжди писали на польські теми найменше і „дразливих" та з цензурного погляду небезпечних тем торкалися найрідше! (Сьогоднішнє „ІКЦ", яке нападає на п. Палієва і його ґрупу — виявило страшенну неворієнтованість: до цієї справи ще вернемося). Отже проти рідних земляків: проти кого і з якою метою?! Революції, очевидно, ніякої не буде, — може бути тільки хаос, щоб на хаосі користати, щоб у каламутній воді рибу ловити.

Чи на такому хаосі може зискати якийсь новий рух, нова суспільна течія, що прийняла назву „фронту"? Аж надто ясно, що тут не може бути мови про течію ідеольоґічного характеру. Просимо уважно перечитати відомі вже вперед трьох літ „тези" Ф.Н.Є., новопроголошений статут, голоси дискутантів на недільному зїзді, промову „самого" „провідника" та пояснюючі голоси його преси. Де там якась нова ідеольоґія, де бодай якісь нові програмові гасла? Пуста фанфаронада, якої єдиний зміст — жонґлювання терміном „націоналізм" та накручування дефініції поняття націоналізму. І тут знову велика небезпека: досі бачили ми монополізацію терміну націоналізм у членів О.У.Н., які надали націоналізмові характер зоольоґізму. Сьогодні бачимо, що на монополь націоналізму претендує Ф.Н.Є. Лякаємося, що після цієї нової вівісекції над ідеєю націоналізму — націоналізм може стати в українському народі зовсім здискредитований. Це широка тема для окремих міркувань. Зазначимо тут тільки, що націоналізм у нас, у Галичині, **мусить** бути утотожнюваний з **патріотизмом**, — очевидно, не слизливим і пасивним, але глибоким, впертим, тривким і конструктивно-творчим патріотизмом, тим патріотизмом, що від 1848 року по нинішній день здвигнув всі істнуючі установи й організації політичного, культурного й економічно-суспільного характеру, деякі з них величаво розбудував, за екзистенцію інших веде вперту боротьбу. До чого доводить перещіплювання націоналізму деяких великих державних народів, що користуються специфічною інтерпретацією того поняття для своєї великодержавницької, імперіялістичної, ексклюзивної та супроти власних меншин екстермінаційної політики, — на наш ґрунт, — бачили ми тільки маленькі фраґм... в ославленому „декальоґу". Але за „декальоґ" ішли бодай його визнавці на смерть і в... створюючи якусь леґенду, створюючи культ крови: тимчасом новоіменований „провідник" зі своїми прибічниками дуже ревно і широ... пекується всякої нелеґальщини, творючи „власний" націоналізм, чи радше надуживаючи фр... му націоналізму для дурманення мас.

Усе тут блеф: ідеольоґія, програма, привіт, титули. Блеф і фанфаронада, обрахована на зовнішній ефект. Рахунок добрий. Сьогоднішні часи такі, що меткі й „моцні на язик" люди можуть мати успіх. Брак наявних успіхів „нормалізаційного" періоду, упадок громадської активности мас, параліж волі й енергії деяких громадянських кол, посилена комуністична робота, дурійка „людових фронтів", що дискредитують демократію, одночасно безупинний натиск режіму, — все те створює на прочуд догідне підложжя для політичної спекуляції. Недільний зїзд прихильників п. Дмитра Палієва має одну безперечну добру сторінку: п. Дмитро Паліїв перестав бути „сірою еміненцією", скритою за маріонетами. Він проголосив себе (вибачайте, його „вибрали") „провідником нації" і в організаційному статуті своєї партії виразно підкреслив диктаторський характер свого становища. Відкинув зайву вже, видно, маску. Другу маску — спасителя українського народу — зірве з нього українська дійсність.

„Побачите ще нашу силу..."

З розмови з вождом румунських націоналістів п. Ґоґою.

Година пята пополудні. Затишний, вибагливо оборудуваний кабінет. Напроти мене у вигідному фотелі за широким темним бюрком сидить старший уже панок, віком коло шістьдесятки, з дбайливо виголеним, кантистим обличчам, з розумними, сірими очима. В кляпі сурдута срібний значок гітлерівської свастики.

Це п. Октавіян Ґоґа, б. міністр внутрішніх справ, лідер румунської нац.-християнської партії, найбільш зненавиджена жидами постать у Румунії.

— Отже вас цікавить наш рух?.. Що саме?. — запитує мене перший мій співрозмовець.

— Ґенеза, зміст і пляни вашого руху, екселенціє. У звязку з останніми кроками вашої партії і за кордоном, і в краю, він нині спеціяльно цікавий.

— Думаєте про мої відвідини у Гітлера і конференцію з королем?

— Це також.

— Гаразд. Послухайте: Як вам відомо, націоналізм не має в собі нічого із закостенілости доктрини, він не є бездушним матеріялістичним шабльоном, до якого треба нагинати життя сильоміць, себто він не є незмінною стійною системою т. зв. соціольоґічних і політичних правд. Він має лише засаду, а вже його структуральні норми устійнює життя, самозбережні потреби кожного народу зокрема. Тому німецький націоналізм має іншу форму, як італійський, а той зовсім неподібний до анґлійського чи еспанського. Вслід за цим наш румунський націоналізм має свою окрему форму, що виходить з потреб національного **життя**.

— Викінчену форму?

— Нині вже викінчену.

— Ориґінальну?

— Ориґінальну по змісту, зате ідеольоґічно зближену до німецького нац.-соціялізму.

— Расизм?

— Так, расизм. Бачите, історія не була ласкава для нас. Ріжні, етнічно румунські частини були до війни відірвані від румунського свобідного ядра, себто від нашої держави.

— Які, екселенціє?

— Ну, якжеж! Не знаєте? Буковина, Бессарабія, Трансильванія, південна Добруджа... Національна культура цих земель розвивалася очевидно до того часу серед чужих впливів, відчужала нас і нині першим національним румунським завданням є створити назад одну велику румунську націю.

— Якими засобами?

— Румунським патріотизмом, впливом румунської культури, пропаґандою національного освідомлення.

ҐОҐІЗМ І СПРАВА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

— Вибачте — продовжую — за мої може надто сміливі запити, але я хотів би для повного образу і джерельної інформації наших читачів...

— Питайте, будь ласка!

— Чи на ваш погляд Румунія є чисто національною державою?

П. Ґоґа усміхнувся:

— Розумію вас. Ні, Румунія на мій погляд не є чисто національною румунською державою, але майже... Бо всі землі, які тепер входять в склад Великої Румунії, є етноґрафічно та іст...

рично чисто румунськими землями. Під чужою займанщиною великі полоси наших окраїнних земель вороги і приятелі скольонізували, багато етнічно-румунського елементу зденаціоналізували.

— Вибачте, ексцеленціє, але причини не змінюють фактів...

— Безперечно. Тож ми факту істнування національних меншин у Румунії не негуємо, але вимагаємо від них льояльности. Одної лише національної меншини в Румунії не признаємо...

— Українців? — питаю жартівливо.

— Ні, жидів. Жиди мусять геть з Румунії!

— Куди? Всюди їх бють. Навіть у Палестині.

П. Ґоґа засміявся:

— До Совітів. Там їх не бють. Знаєте, коли я був у Гітлера, сказав я йому, що Румунія має велику претенсію до нього. Особисто. Здивувався. „А тому" — кажу — „бо кількасот тисяч жидів утікло через нього з Німеччини до Румунії". Гітлер засміявся і відповів: „Дуже мені прикро, але я щасливий, що їх позбувся".

І тут п. Ґоґа майже крикнув:

— Те саме скажу я! Буду щасливий, коли ця раса почне еміґрувати від нас.

— Багато жидів живе в Румунії, ексцеленціє?

— Майже два міліони. Але ми це число зредукуємо.

— Невже на ваш погляд жиди така шкідлива раса? Я був на Мадярщині і там вони завзяті мадярські патріоти.

— Так і з патріотизму зробили там большевицький переворот у 1919 році, так, що ми мусіли рятувати Мадярщину.

— В чому бачите шкідливість жидів для нації, серед якої живуть?

— Читали ви Чемберлена і Розенберґа? Прочитайте! Там найдете відповідь. Жид, колиб навіть не хотів, то поневолі ділає все деструктивно і деморалізуюче на кожний національний орґанізм. Так, як заржавілий цвях у тілі. Вони знищили Росію, вони розложили Австрію.

— Вернімся, якщо ласка, до справи національних меншин.

— Хіба це таке важне? Щож, кривди їм не робимо. Живуть...

— Я трохи інших поглядів на меншостеву політику теперішних урядів, ексцеленціє.

— Можливо. Але за цю політику ми не відповідаємо. Хочете знати наше становище у цій справі?

— Попрошу.

— Отже: Національні меншини в Румунії ділимо на три катеґорії. До першої зараховуємо ірредентистів: мадяр і болгар. З ними очевидно мусимо боротися. Чужоплемінці, які найшли хліб і захист на румунській землі, мусять бути за це хочаб льояльні. Друга катеґорія — це німці, поляки і турки. До них не маємо застережень. Вони добрі громадяни. Може тому, що ірредента в них неможлива, бо не маємо спільних етнографічних меж. Врешті третя катеґорія — це жиди. Про них я вам уже сказав. Зрештою це не меншина, а якась кількість ґалапасів без етнічної автохтонности.

ЩО ДУМАЄ ҐОҐА ПРО УКРАЇНЦІВ?

— А українці, **ексцеленціє** — питаю здивовано.

— А, українці, правда! Вони самозрозуміло належать до другої катеґорії. Добрі громадяни. Але їх мало.

— Не так мало, ексцеленціє. Один міліон!

Мій співрозмовець розкрив широко очі.

— Перебільшуєте, мій пане! На основі нашої статистики всіх національних меншин маємо в Румунії на 19 міліонів населення — всього 4 міліони 200 тисяч вже з жидами. Мадярів є 1 міліон 300 тисяч, німців майже міліон.

— А на основі нашої статистики українців у Румунії є один міліон — повторив я ще раз.

Я підкреслив це, одначе водночас відчув, що ситуація стає прикра. Але вічливий господар поспішив виручати:

— Ну, щож, спорити не будемо. Запевняю вас, пане, що до українців маємо ми, румуни, щирий сентимент. І політичний рахунок. В інтересі Румунії лежить істнування самостійної, небольшевицької, української держави. З чисто купецької калькуляції. Велика Росія нам тут під боком ніколи не була вигідна. Прочитайте нашу історію: самі шкоди від москалів, самі шкоди!...

— Але коли буде істнувати самостійна Україна, то хіба мусить тоді виникнути проблема української етнографічної території?

— Так. Розуміємо це й доцінюємо. Але та сама проблема, навіть у куди більшій мірі, виникає для Польщі. Пане, я краще орієнтуюся у ваших справі, як ви думаєте.

— Отже?

— Отже думаю, що деякі ґраничні компроміси будуть конечні. Може навіть деякі коректури.

— Мене інформували, що ваша партія, ексцеленціє, пропаґує ревіндикацію т. зв. Молдаванської Совітської Соц. Республики, що її утворили большевики на території Совітської України включно з доступом Румунії до Одеси?...

— Це неактуальне.

— А на випадок війни?

— Ми не хочемо війни. Хочемо спокійно жити і відроджуватися як нація. Ми ще стільки маємо зробити!

Отже вертаючись до справи українського населення в Румунії: чи знаєте, ексцеленціє, що його положення попросту траґічне?

— Під яким оглядом?

— Під кожним. Політичним, культурним і господарським. Українського шкільництва, навіть приватного вже нема. Навіть релігії вчать уже по румунськи. Наша господарська думка в Галичині, на Волині...

Мій співрозмовець перебив мені, розвівши руками:

— Вибачте, мій пане! Румунізація, так як ви це розумієте, поняття релятивне. Не можна зрумунізувати, зґерманізувати чи змадяризувати того, хто цього не хоче. Це одне. А дальше: Я дійсно погано поінформований про життя і змагання українців у Румунії. Нераз дивуюся, чому ніхто з тамошніх українців не приде до мене і не поговорить. Наша партія радо піде на компроміс і порозуміння з українцями з Буковини чи з Бесарабії. Дотепер маємо все лише українські оферти ріжних осіб — на партійних виганячів. Знаю навіть особисто такого пана з Чернівців (тут подав мені прізвище одного колись українського соціялістичного діяча), що водночас служить і нам і іншим. З такими людьми не будемо хіба робити порозуміння...

— Вам іде про українську фракцію вашої партії?

— Так. Скажу отверто, що так. Кооперуємо з німцями, можемо кооперувати з українцями, українці не є ірредентисти, бо силою факту не мають у чию користь ставати ірредентистами. Чи для Совітів, де нищать усе, що українське? Для поляків? Все це щире, льояльне, бо українці є рішуче добрими громадянами Румунії. А завтра?... Завтра, колиб відносини змінилися, ми також погодимося. Скажу вам ще більше: коли прийдемо до влади, українці в Румунії дістануть свої школи. Нам залежить на приятелях в державі, а не на ворогах.

МІЖНАРОДНЯ ПОЛІТИКА І ҐОҐІСТИ.

— Ексцеленціє! Чи можете хоч загально сказати про що ви говорили з Гітлером?

— На це ще час.

— Чи ви виступали перед ним як офіційна, чи як приватна особа?

— Одне і друге. Офіційно говорив я від нашої партії. Бачите, обєднання державних націоналізмів в Европі для спільної протибольшевицької і протижидівської акції є конечне. Мусимо створити рівноважник для Комінтерну, бо інакше доля Еспанії повториться ще в ріжних виданнях в Европі.

— Чи порозуміння вашої партії з „Румунським Фронтом" Вайди Воєводи є дійсно фактом?

— Так. Ідемо разом.

— Чи на вашу думку будуть ще цього року нові вибори в Румунії?

— Думаю, що будуть. Попередить їх мабуть уряд правої коаліції та війська. Тільки такий уряд зможе невтрально перевести вибори.

— Чи ваша партія певна перемоги у таких виборах?

— Безумовно.

— Накінець ще одно: Якими шляхами, на вашу думку, піде дальша закордонна політика Румунії.

— З Німеччиною. Лиш з Німеччиною. Це одинока рація для нас. І з Польщею, очевидно. Це тим лекше, що Польща з Німеччиною дуже близько.

— А Франція?

— Симпатії до Франції у нас великі, але платонічні. Ми розуміємо, що в потребі вона нам ніколи активно не допоможе. За далеко. А теперішній уряд п. Блюма виключає заздалегідь всяку співпрацю. Активними франкофілами в Румунії є нині лише жиди.

Ми розпрощалися.

— Може приїдете до нас на 26. вересня, на наш здвиг у Букарешті? — запрошував мене ще з порога. — Я був би дуже радий. Побачилиб нашу силу.

— Ледви, ексцеленціє! Часу не стане.

— Так приїздайте, коли ми будемо...

— При владі? — докінчив я.

Усміхнувся.

— Так, при владі.

Роман Голіян.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Шльойма Шварцбарт живе?

Бюлетин Польсько-Український подає за краківським жидівським „Новим Дзенніком" сензаційну вістку, буцімто убивник Гол. Отамана Петлюри Шльойма Шварцбарт живе і клопочеться під цю пору долею другого відомого жидівського убивника Давида Франкфуртера. Під Іруном згинув мабуть якийсь Леон Бавм з Лодзі, якого викинули з Німеччини, Бельгії і Франції за „політичну діяльність". Скільки в цій новинці правди, годі ствердити, хоч треба признати, що жиди завжди мають добрі інформації про своїх одноплемінців, хочби вони були навіть комуністами.

Нова хвиля страйків у Франції.

Французька преса бє в дзвін тривоги: Страйки, які були хвилево втихли, поширюються знову як повінь. На днях вибух страйк робітників на річних пароплавах, якими доставляють харчеві продукти до Парижа. Річна пристань в Парижі завмерла і парижанам грозить голод.

Париські пекарні частинно припинили через страйк роботу й у Парижі нема печива.

Свято української кооперації у Львові.

Ревізійний Союз Українських Кооператив, центральне обєднання української кооперації, завізвав окремою відозвою всі союзні кооперативи відбути річне свято української кооперації в днях 26. і 30. вересня.

В порозумінні з Дирекцією РСУК свято кооперації у місті Львові організує Товариство Українських Кооператорів (Міцкевича ч. 12. II). З технічних причин відбудеться воно в інших днях, а саме:

1) В середу 30. вересня, який є властивим днем свята української кооперації, в катедральній церкві св. Юра в год. 8-ій рано відбудеться торжественне богослуження і панахида по померших кооперативних робітниках.

2) В суботу 3. жовтня в салях „Народнього Дому" при вул. Рутовського ч. 22 відбудеться кооперативна вечірка за поіменними запрошеннями, на якій будуть м. ін. введені обжинки. Початок в год. 9-ій. Ціна карти вступу 1.50 зол., для родини до 3 осіб — 3.50 зол., для шкільної молоді — 1 зол.

3) Дня 4. жовтня в салі Театру Ріжнородностей при вул. Рутовського ч. 22 в годинах 12—2. вполудне відбудеться кооперативна академія, на яку зложаться реферати Ю. Павликовського, І. Витановича, О. Луцького, переплітані хоровими продукціями мужеського хору під батутою Ів. Охримовича. Ціни білетів вступу 2, 1.50, 1, 0.50 зол.

Дохід зі свята призначено на Товариство Українських Кооператорів у Львові і частинно на потреби кружка „Рідної Школи" ім. Г. Барвінок у Львові.

Білети на академію і карти вступу на вечірку можна дістати в Товаристві Українських Кооператорів, вул. Міцкевича ч. 12.

—o—

З української преси.

Крапка, від якої починаються застереження.

Під повищим небанальним наголовком знаходимо в останній „Меті" (ч. 39. з 27-го л. м.) чергову статтю на найбільш актуальну тему — практичної вартости т. зв. нормалізаційного періоду. І з огляду на тему і з огляду на зміст статті — передаємо її майже в цілости.

Ред.

Навязуючи до своєї попередньої статті („Мета" ч. 38), автор стверджує ось що:

„...Неупереджена обсервація зусиль, які для „нормалізації" проявляють самі органи влади, особливо вищої державної адміністрації, каже добачити в них багато доброї волі. З боку цих органів вложено багато енергії, щоб недостачі і недотягнення, які вносять зі собою у гущу населення оці стшельци, постерункові і т. д. — викорінити. Доказом цього ціла низка успішних інтервенцій, направа докучливих помилок, полагода дрібних справ. Це слід обективно ствердити. Не можна не признати, що в так зрозумілу „нормалізацію" (лапки ставимо без іронії) вложено дуже багато праці. Що більше! Нам відомі факти, що в тому напрямі покращання влади й обективного трактування українського населення, робили спроби навіть польські громадські організації, і то такі, як Т. Ш. Л.! Думаємо, що кожний з українців, кому все те доступне, кому доводилось працювати над усуненням неправильностей, несправедливости чи однобічности розпорядків державної влади і виконання цих заряджень — мусить це признати.

Але тут і доходимо до крапки. Звідти, від тієї крапки, починаються вже лише відємні позиції дотеперішніх нормалізаційних спроб. Або щонайменше позиції, які викликують поважні застереження і доводитимуть ще довго до неоднакових заключень. Ось н. пр. навіть ця перша позиція, яку ми щойно проаналізували, викликує застереження. Викликує тоді, коли її з площини формального, сказатиб, технічного виконування влади перекинути в площину політичної динаміки українсько-політичних взаємин. Постараємося цю думку пояснити.

Проаналізована досі „нормалізація", чи, в тому випадку, більша справність дрібних функцій державної влади, може мати політичний сенс для українсько-польських взаємин у цілому лише тоді, коли вона відбуватиметься на підставі якоїсь одностайної формулки на цілому терені, обнятому українсько-польським питанням. Щож ми тут бачимо? Ми бачимо, що українські контрагенти нормалізації, отже УНДО й Українська Парл. Репрезентація, не мають доступу на тому звуженому відтинку нормалізації не лише на Волинь, Полісся і т. д., але навіть на Лемківщину і Гуцульщину. Тому питаємо: який — політичний — сенс має те, що український посол може, інтервеніюючи, навіть добитися зміни розпорядку напр. старости в Камінці Струмиловій, зате не може добитися того самого напр. у Космачі? Що за сенс — політичний — має те, що на терені майже цілої Сх. Галичини є не до подумання поліційна конфіската порученої посилки українських часописів, а на Поліссі це вже є **системою?** Та не тільки системою, але доменою взаємин влади і населення, яка — як сказано — для українських контрагентів „нормалізації" є просто недоступна. Вони, ці контрагенти, не мали досі впливу навіть — як бачимо — на той відтинок українсько-польських взаємин цієї території, який підпадає під просте пристосування права, права обовязуючого в цілій державі. Отже як це назвати? Чи не природне тут прикре почування, що, прикладаючи свої руки в найкращій вірі і добрій волі для нормалізації найбільш простого і звуженого відтинка українсько-поль. взаємин, саме прикладається посередньо руку до поділу української території на ріжні ступні, на яких допускальне ріжне поведення органів державної влади? І дальше, ще прикріше заключення: чи тим самим не підтримується посередньо, — у дрібницях — державної політики, яку поборюється в цілости? Адже політику, яка не однаково трактує три східньогалицькі воєвідства (без Лемківщини), Лемківщину, Волинь і т. д., **поборюємо без застереження всі.** Може бути, що, на холодно, цього висновку можнаб оминути, або ослабити. Однак у широких громадських колах, та ще й в обставинах партійницької демагогії, це зробити незвичайно трудно.

Те саме явище, що „нормалізація" (в аналізованому вужчому розумінні) не має однородного обличча на всій території заселеній українцями, можна завважити і на вужчому терені Сх. Галичини. Моглоб видаватися, що це неможливе. Та проте ось напр. того літа камінецьке староство дозволило на ведення кільканацяти діточих садків, зате сусіднє, золочівське, далося ублагати лише на **один** дозвіл, а копичинецьке дозволило на одній частині своєї території на садки „Рідної Школи", на другій на якісь спільні польсько-українські „громадські" садки, а на третій віддали їхню організацію „Корпусові Охрони Пограніча". Або інший приклад. В одному повіті староство дозволило на прилюдні вправи товариству, якого комунізуючий характер не може бути невідомий тому староству, а на такі самі вправи в цій самій місцевості в тому самому дні „Рідній Школі" не дозволило. Що нагінка на мазепинки має місце в деяких повітах в дуже гострій формі, а в других ні — це загально відома річ. Так само гомінка вже і відома справа польонізації назв українських місцевостей відбулася, покищо, лише на терені трьох староств лише одного воєвідства.*) Не хочемо томити читача ще дальшими прикладами.

Зі сказаного безсумнівно ясно ось що: добра воля й енергія влади для привернення нормальних українсько-польських взаємин **не має ніякої практичної вартости** для даної території, **коли цих зусиль не узгіднено на цілій території.** Не можна одною рукою писати, а другою витирати. В часах радія, залізниць, газет, у політиці виходить з цього навіть не гумористика, лише трагедія.

Тут є відповідь на питання, чому серед українських широких кол поширена думка, що нормалізація принесла нам досі шкоди. Вона — кажуть ті кола — в першу чергу увязнила українську політичну верхівку при дрібних справах, так, що на більші нема ані часу, ані спромоги, а в дальшу чергу привела параліж активности досі активних українських одиниць. І справді, здоровий глузд не розуміє, чому в державі так дуже зцентралізованій, якою є Польща, український відтинок виказує стільки дивоглядних, неузгіднених ходів. І то саме в добі „нормалізації". Не розуміє, чому, при засновку, що „нормалізація" іде згори, треба аж боротися — вдолини, саме у такій зцентралізованій державі і саме за нормальне виконання найнижчих функцій влади.

Ясно, що енергія українського громадянства, яке досі боролося з надужиттями і недотягненнями влади власними силами, тепер автоматично захиталася з хвилиною, як це громадянство повірило в „нормалізацію". Повірило не лише в етимольогічний сенс цього слова, але й у політичний...

Ці висновки накидуються самі собою. Бо або треба сказати, що „нормалізація" торкається лише кількох воєвідств, чи староств, при чому лише означені функції правління є упривілеєні. А тоді ледви, чи для неї найшлися би в українському громадянстві відповідні акцептанти з незалежним політичним обличчям. Або так не є. А тоді, при незаперечній і всім реально доступній силі польського державного апарату, ця його неоднородна тактика у відношенні до українського населення викликує підозріння, що „нормалізація" має інші, старанно укривані цілі лише не... нормалізацію.

Ось так ми підійшли до парадоксу „нормалізації": вона, явище суто політичне, викликує застереження і розбіжні думки власне тоді, коли до неї підходити з боку... політичного. Цей парадокс, це одночасно провідна нитка, куди треба повести дискусію, щоби не зійти на манівці.

*) В останній хвилині довідуємося, що цей розпорядок відкликаний.

ЧИ ГЕН. РИДЗ-СЬМІГЛИ ПОЇДЕ ДО РУМУНІЇ?

Закордонні часописи подають сензаційні вісти про те, буцімто ген. Ридз-Сьмігли вибирається в політичну подорож до Румунії. Варшавські політичні кола дементують цю поголоску, хоч зазначують при тім, що імовірно ген. Ридз-Сьмігли виїде до Румунії, але аж на весну.

—o—

Збори Ліґи Націй.

ПРОМОВА МІНІСТРА ІДЕНА.

На повному засіданню Ліґи Націй промовляв, як перший, мін. Іден. Промовець обговорив на вступі загальне політичне положення, називаючи його незавидним. На цей стан впливає передусім суперництво націоналізмів і ривалізація поодиноких устроїв, яких форми ріжняться засадничо між собою. Крім того до загального напруження причиняється зменшення торговельних оборотів і величезні видатки на військо. Промовець заявився за більшою терпимістю у відношенні до форм інших урядів. Традиція англійського народу не має тенденції прихилятися в сторону крайніх концепцій.

Переходячи до справ, звязаних з вдержанням мира, Іден висловився за тим, щоби Рада Л. Н. могла давати доручення негайно без згоди заінтересованої сторони.

Згадуючи про справу зброєнь, мін. Іден признав, що Анґлія виконує тепер широку програму зброєнь на морі й у воздусі. Анґлійські зброєння будуть тривати так довго, як довго не дійде до міжнародного договору в справі обмеження зброєнь. Промовець вказав на конечність морального роззброєння, яке є конечне, як передумова матеріяльного роззброєння.

ПРЕДСТАВНИК ЧЕРВОНОЇ ЕСПАНІЇ В ЖЕНЕВІ.

ЖЕНЕВА. ПАТ. Безпосередньо по мін. Ідені забрав слово делеґат Еспанії мін. дель Вайо. На вступі промовець заявив, що говорить в імені цілого еспанського народу, бо, мовляв, домашню війну накинули народові проти його волі. Дальше мін. дель Вайо говорив про справу збірної безпеки, стверджуючи, що дотеперішня система завела вповні й еспанський уряд готов працювати над її ревізією. Війна майбутнього, говорив промовець, буде радше війною двох ідеольоґій, двох ментальностей і доктрин і двох відмінних концепцій життя. Подібно, як у 17-му віці істнували релігійні війни, сьогодні людство ділиться на підставі двох політичних ідеалів. Теперішня війна в Еспанії є вислідом ідейних ріжниць, які не є виключно внутрішньою еспанською справою і тому еспанські події є міжнароднім питанням.

Дальше промовець нарікав на те, що еспанські повстанці дістають допомогу від споріднених устроєвою ідеольоґією держав. Про те, що мадридський уряд дістає велику допомогу від Москви й комуністів інших країв, промовець промовчав.

Дальше мін. дель Вайо виступив гостро проти політики неінтервенції в еспанській справі, бо ця засада ставить нарівні повстанців і леґальний уряд. Засада неінтервенції дала катастрофальні висліди для Еспанії. Вона ділає виключно на шкоду уряду, а в хосен повстанців.

ІТАЛІЯ НЕ ВИСТУПИТЬ ПОКИЩО З ЛІҐИ НАЦІЙ.

РИМ, 26. 9. ПАТ. Італійські політичні кола приняли холодно рішення Ліґи Націй, підчеркуючи, що саме Ліґа Націй сумнівається у своїм рішенні у правосильність абісинських повновластей. В кожнім разі Італія не вишле своєї делеґації до Женеви та стримається у підготовчих працях до льокарнеиської конференції. Покищо Італія не покине Ліґи Націй, але зверне всі свої зусилля на повний підбій абісинської території і тоді щойно поставить у Женеві справу остаточної ліквідації абісинської проблеми.

II. Курс господинських інструкторок „Сільського Господаря“.

Краєве Господарське Товариство „Сільський Господар“ у Львові уладжує в порозумінні з українськими кооперативними централями в часі від 1. листопада 1936 р. до 30. квітня 1937 р. II. Курс Господинських Інструкторок у Львові.

Завданням Курсу є підготовити інструкторки для праці серед українського селянського жіноцтва з ділянки сільського господарства, домашнього та подвіряного господарства, гіґієни, сільсько-господарської кооперації, методики організаційної праці на селі, крою, шиття, трикотарства та всіх інших ділянок, які потрібні інструкторці, що працює над піднесенням рівня господинської культури.

На Курсі викладатимуть фахівці всіх згаданих ділянок; навчання буде теоретичне і практичне. Абсольвентки Курсу можуть по його закінченні працювати як інструкторки господарських, кооперативних чи інших культурно-освітніх установ.

Оплата за навчання 15.— зол. місячно, за приміщення дбають курсантки самостійно, харч можуть дістати в інтернаті Курсу.

На Курс приймають абсольвенток середніх шкіл, яких поручають Філії „Сільського Господаря“, Окружні Союзи Кооператив, Філії „Союзу Українок“ чи інші кооперативні або громадські установи.

Число місць на Курсі обмежене. Подання вносити на адресу: „Сільський Господар“, Львів, Ринок 10, до дня 20. жовтня ц. р.

Краєве Господарське Товариство „Сільський Господар“ у Львові.

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 15

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

Д-Р АНДРОНИК МОГИЛЬНИЦЬКИЙ.

Син давнього посла (з першого Гал. Сойму 1861. р.) й поета о. Антона Могильницького, вийшов д-р Андроник Могильницький послом до Галицького Сойму в 1901. р. Був він незвичайним бесідником у полеміці і спритним політичним орґанізатором, працюючи разом з д-ром Евгеном Олесницьким у Стрийщині.

Д-р Андроник Могильницький був спершу суддею, та опісля перейшов до адвокатури. Його вибрано до Ширшого Народнього Комітету національно-демократичної партії в 1899. р., а в 1901. р., як сказано, до Галицького Сойму. Там промовляв він 28. грудня тогож року при буджетовій провізорії і виказував причини, що викликали сецесію наших послів зі Сойму. Доказував теж, що польська фраза „вільні з вільними, рівні з рівними“ — це пусті слова.

Ще його батько, Антін Могильницький, сказав був у Соймі 15. квітня 1861. р. до польських послів: „Покажіть, щосьте браття, щосьте щирі други; покажіть, що в 1848. році милость, єдність і вольность — не були слова, но чини, а тогда всіх обивателей облобизаєм, чи лях чи русин“... Що батько заповів, те син доповів з історії літ: 1848, 1861. і 1901.

Другий раз промовляв посол Андроник Могильницький у Галицькому Соймі 10. липня 1902. р., коли Краєвий Виділ відмовив „Просвіті“ виплатити краєву підмогу на видавництва з причини політичної тенденції в книжечці під наголовком: Русь-Україна і Московщина. Він уживав усяких доказів, щоб виказати безпідставність польської цензури та вкінці сказав: ...„ми домагаємось тільки звороту незначної частини того, що наш нарід кровицею своєю придбав і зложив; відмовилибисьте ласки, — то годі би вам за це докоряти, але єли задержуєте нашу власну працю, — то допускаєтеся злочину присвоєння собі чужої річи!“

Коли Галицький Сойм зібрався знову 29. грудня 1902. р. і там порушено справу рільничих страйків, посол Могильницький представив у своїй промові образ недолі наших селян-рільників. Він сказав, що „тепер батьки по кримiналах гниють, їх діти пухнуть з голоду, а ми, сенатори, зїхалися шумно на те, аби наплести великих слів велику силу, — і більше нічого для народу?... Тут нужда економічна і політичний утиск, а ви те все хочете звести до самої політичної аґітації. Від цього ми оборонимось“...

В 1903. р. йшла дальша боротьба в Галицькому Соймі при нагоді внеску наших послів у справі оснування української гімназії в Станиславові. І тоді знову посол Могильницький відпаровував атаки послів з „Кола Польского“, проголошуючи, що наша будучність не в чужій ласці, а у власній праці, та що ми мусимо добути нашу політичну самостійність.

ОЛЕКСАНДЕР БАРВІНСЬКИЙ.

Діяльний громадянин з визначним українським характером уже в сімдесятих роках минулого століття. Визначався передовсім як автор українських шкільних книжок для середніх шкіл, відтак як просвітянський орґанізатор Тернопільщини за ввесь час свого побуту в Тернополі на посаді професора середніх шкіл, опісля як видавець „Історичної Бібліотеки“, вкінці у Львові як діяльний член Виділу Товариства ім. Шевченка і як політик.

Професор Олександер Барвінський взявся орґанізувати наукову діяльність Товариства імени Шевченка у Львові та предложив Загальним Зборам цього Товариства в 1890. р. щоб його перетворити на наукове товариство, що сталося з початком 1893. р. По переведеній формальній реформі Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові придбало матеріяльні засоби, як також відповідних людей, що занялися науковими працями.

В цьому часі О. Барвінський живо зацікавився справою „нової ери“ (в 1890. р.), сподіючись великих політичних концесій від австрійського уряду — за згодою поляків. Він найбільше підносив тоді потребу заспокоїти культурні дома-

Вистава металевого й електричного промислу у Варшаві.

Товариство Польських Інжинірів-Механіків улаштувало з нагоди свого десятьлітнього істнування першу у Польщі виставу металевих та електротехнічних бранж. Вистава, що її відкрили 23. VIII, триватиме до 11. X. Завдяки сильному зацікавленню уряду, зокрема військової влади, вдалося виставовому комітетові дістати від Міністерства Військових Справ величезну площу, де находились давніше військові летунські заведення. Вистава при пл. Люблинської Унії займає кругло 15000 кв. метрів. Комітет старався задержати чисто бранжовий характер вистави, тимто глядач стрічає часто експонати одної і тієї самої фірми в ріжних павільонах.

Вистава поділена на шість головних груп, має на меті зазнайомити широку публику не так із сучасним станом польського металевого та електротехнічного промислу, як більше із можливостями його розвитку.

Численні рисунки-графікони та статистичні таблиці є часто по мистецьки виконані; дослівно примушують глядача звертати увагу на дотеперішні осяги польського промислу та можливости його розвою у недалекій будучині. Уважний глядач запримітить, що у деяких випадках виставці заступали брак експонатів таблицями із статистичними цифрами і так виповнювали прогалини з деяких ділянок промислу. Перший відділ це металевий промисл. В окремім павільоні бачимо машини краєвого виробу. Це переважно машини до обробу (верчення, фрезування, гебльовання тощо) металів та дерева. Є тут теж машини-автомати, що розбуджують у публики велике зацікавлення. Крім цього машини до виробу металевих матриц, повітряні ковальські молоти та машини до обробу бляхи. Експонати машинового відділу це переважно продукти шлеських фабрик; є тут помпи та арматурки власного виробу, кітли, ткацькі машини, устаткування для хемічного та санітарного промислу, відливи для цілей військових, гутничих та артистичних.

Окремо стоять частини бензинових моторів, виконаних у польських фабриках. Коли йде про складніші, прецезійні машини, то їх польський промисл не виробляє. Усе те спроваджують з чужини, переважно з Німеччини. У відділі інструментів находимо тільки інструменти менше прецизійної конструкції, як звичайні манометри, термометри та барографи. Більші осяги показує інструментальний діл, коли йде про будову інструментів для чисто військових цілей. Ріжнородні далеміри, артилерійські прилади до точного означення цілі, батерійні кутоміри звертають на себе загальну увагу.

Друга група присвячена електротехніці, зокрема радіотехніці. Електротехнічний промисл багатий і ріжнородний. Електричні машини, апарати та електричні устаткування, високої та низької напруги показують нам, що ця ділянка стоїть дійсно на відповідному рівні розвитку. Велика скількість ріжнородного дрібного матеріялу, електричних каблів та проводів, акумуляторів, електричних сигналізаційних апаратів виказують наглядно, що польський електротехнічний промисл чимраз більше незалежний від чужих виробів.

Радіотехніка має теж окремий відділ, в окремому павільоні разом із телеграфічним та телефонічним відділом. Крім фірм, що займаються виробом радіоприймачів находимо багато інших, що спеціялізуються у виробі поодиноких складових частин.

Крім чисто краєвих фірм, виставляють теж свої вироби чужі концерни, що мають свої фабрики у краю. У радіотехнічній виставі взяло теж участь польське „Радіо", що побудувало в павільоні малу студію з висильною стацією. Проглядні таблиці вапізнають глядача з підставовими відомостями з обсягу радіотехніки.

Третий відділ присвячений гірничому, гутничому та відливарному промислові. Є тут усі продукти польського (переважно шлеського) гутництва. Крім сирівців — півфабрикати, які служить металевий промисл. Пластичні кольорові таблиці представляють поодинокі фази продукції, почавши від металевої руди аж до витворення півфабрикату. Таблиці показують [illegible] розвій, сучасний стан та пляни цієї найкоштовнішої ділянки промислу. Польський гутничий промисл, подібно як і багато інших на виставі, звернений головно на виріб зброї.

На услугах військового промислу стоїть також науково-дослідчий відділ. В окремому павільоні можна познайомитись із методами наукових дослідів над матеріялами металевого промислу. Досліди над структурою металів та стопів (лежів), ділання корозії, досліди над видержалістю матеріялів та ріжнородні технольоґічні вироби для військових цілей вказують нам, яку вагу прикладають міродайні чинники до наукових здобутків цієї ділянки. Тут не найде глядач ні одного інструменту краєвого виробу. Це все високо прецизійні, переважно оптичні інструменти з німецьких фабрик. Спеціяльні апарати дозволяють нам означити час перелету стрільна, інші означують тиск у дулах, ще інші густоту пороху у патронах, тощо.

Окремий павільон присвячений комунікаційному промислові; є тут здобутки польської техніки у будові модерних залізниць, трактори, машин вальцевих до доріг, тощо.

Комунікаційний відділ фінансований міністерством комунікації поділений на чотири секції. Перша — залізниці. На окремих рейках поставлені парові, моторові та електричні [illegible] ш... У другій виставляють „державні заведення інжинірії" мотоциклі, особові та вантажні авта і танки, усе власної конструкції.

Третя секція — секція водної комунікації. Поодинокі моделі кораблів та влаштування портів як теж численні діяграми дають глядачеві докладний перегляд дотеперішнього стану водної, зокрема морської комунікації Польщі.

Четверта й найбільша тут секція — летунство. У кількох павільонах ріжні типи літаків ілюструють публиці розвій польського летунства: ширяки, літаки, переважно військові від найлекших аж до найтяжчих бомбових, приладдя до скиду бомб, летунські машинові кріси дають образ летунської військової техніки.

В окремому павільоні вистава ЛОПП-у. Велика скількість протиґазових одягів та масок, ріжнородних хемічних засобів, що невтралізують ґази, приписи як поводитись, коли треба дати затроєному першу поміч — усе страхіття майбутньої війни. Можна тут пробувати уявити собі, яка доля чекає нас у такій війні.

Окремий павільон займає музей воєнного промислу. Статистичні таблиці крім численних експонатів, вказують на значіння та участь металевого промислу при обороні краю. Побіч музею військового промислу находиться стрільниця для публики.

Вистава доповнена відділом домашнього господарства та бюрового устаткування. Багато місця присвячено безпеці та гігієні праці. Статистика показує, якої великої страти в людях й грошах зазнає нарід, що не доцінює засобів безпеки та гигієнічних умов життя.

У павільоні фахового шкільництва та технічної преси діяграми та статистика показують напрямні розвитку поодиноких галузей металевого та електротехнічного промислу. Бачимо теж, які ділянки промислу виказують вже або будуть виказувати брак фахівців.

Хоч є недостачі чисто організаційні у виставі, вона робить назагал корисне враження. Дума, що зорганізована під гаслом „все для оборони", дає змогу зорієнтуватись теж і в інших ділянках польського промислу, що з військовим промислом не мають багато спільного.

Більшість павільонів це старі летунські ґанґари, що не цілком відповідали вимогам виставових павільонів. Брак вентиляції відчував відвідувач сильно, тимбільше, що самі виставці і публика, не зважали на строгу заборону і курили безнастанно у замкнених павільонах. Управа вистави дозволила теж на історичний „дрипрак", де в неестетично уладжених будах дрібні купці продавали ріжнородні патентовані винаходи менш або більш сумнівної вартости.

Іж. Роман Крохмалюк

—o—

ВОЄВОДА Д-Р БІЛИК ВІЦЕМІНІСТРОМ?

З Варшави повідомляють, що кольпортують тут поголоски, що тернопільського воєводу д-ра Білика мають покликати на становище віцеміністра в президії ради міністрів.

гання українського народу, зокрема шкільні. Як великий прихильник „нової ери" увійшов він 1891. р. до Палати Послів Державної Ради у Відні та став членом Українського Клюбу, що проголосив, що буде заступати права й інтереси українського народу для його національного, політичного, культурного й економічного розвою як окремішньої індивідуальности.

Та коли в грудні 1892. р. по звіті посла Юліяна Романчука Загальні Збори „Народньої Ради" висказали невдоволення супроти уряду, то Український Клюб у парляменті розбився (1893.), бо посли Барвінський і Вахнянин тягнули політику за урядом, а посли Романчук і Телишевський заняли становище опозиційне. Тому поляки допустили посла Барвінського до Австрійської Делеґації в 1894. р., де він промовляв за тридержавним союзом проти Росії та підніс значіння українського народу для австрійської держави. Рівночасно увійшов він до Галицького Сойму при доповнюючому виборі на місце померлого о. Сірка і зараз на закінчення Сойму з кінцем грудня 1894. р. зложив подяку краєвому маршалові і намісникові. Зате посол Романчук висказав жаль, що пожадана згода обох народів не наступила, бо відтручуванням репрезентантів народу і розбиванням народньої організації не робиться діла, корисного для держави.

Ось так зачав Барвінський виломлюватися від національної солідарности і як Романчук у буджетовій дебаті в парляменті 1895. р. підніс справу виборчих зловживань при виборах до краєвого сойму, то Барвінський назвав цю промову неполітичною. Відтак Барвінський зробив висновок зі своєї поведінки і приступив дня 14. жовтня 1896. р. до заснування політичного товариства „Католицький Русько-Народний Союз", щоб на католицьких основах дбати про релігійно-моральні, народні, політичні й економічні справи українського народу в Галичині, — як також до видавання органу „Руслан" для політичного напряму цієї партії.

Посол Олександер Барвінський промовляв іще в Австрійській Делеґації у 1897. р. та висказав признання міністрові закордонних справ Аґенорові Ґолуховському за провід закордонної політики і навязання приязних відносин з Росією. А в 1898. р. зачав виходити у Львові „Руслан" — за підмогою міністерства закордонних справ у Відні.

Отся проурядова партія була етикетою для окремішньої діяльности посла Барвінського. Партія не дуже то розвивалась, так, що він зачав наближуватись до наших послів у Галицькому Соймі і приступив до їх сецесії в дні 8. липня 1901. р. та відтак і до другої сецесії в дні 29. жовтня 1903. р. Але при поновних виборах ніхто вже не підтримував Барвінського і він стратив посольський мандат до Сойму, а в 1906. р. також мандат до Палати Послів Державної Ради.

Олександер Барвінський ділав у добрій вірі, думаючи, що його лагідна політична тактика принесе українській нації більше користи, як опозиційна засаднича політика. (Далі буде).

З польської преси.

Мусить знайтися час

на „конструктивну політику на Червоній Руси".

„Бунт Млодих" з 25. вересня ц. р. приніс велику статтю Станислава Лося на тему польсько-українських відносин під наголовком „Цетерум цензео". Автор стверджує на вступі, що сучасна польська держава не є одноцільно національною державою. І тому кожна здорова польська політика не може перейти до денного порядку над стремлінням непольських народів у межах держави. Найбільшу реальну силу з тих народів мають, на погляд автора, німці на заході та українці на сході. Свою статтю він і присвячує саме розглядові української проблеми.

Самозрозуміло, що автор обговорює новий курс української політики. Для нього не улягає сумнівові, що істнує глибокий звязок між політикою Москви на українських землях за Збручем та новим курсом нормалізаційної політики українців у Польщі. Ствердивши поважний підхід українців до справи нормалізації польсько-української сторони до справи нормалізації польсько-українських взаємовідносин, автор відмічує, що нам жартувала собі у цій справі, бо коли серед українців знайшлися люди, з якими можна було говорити, то по польській стороні не було такого відповідального чинника. Адже Пілсудський умер, а після його смерти розпочалася внутрішня переорганізація польського громадянства. Цим автор і пояснює малі досьогочасні висліди нової української політики. Це в свою чергу викликало те, що керманичі нової політики нині непопулярні серед свого громадянства. Але — на думку автора — ця теперішня непопулярність не ослабилаб, з ще і зміцнилаб їх позицію, якщо їхня політика принесла би користи на довшу мету. Тут автор підкреслює, що керманичі українців не заломились перед непопулярністю. Крім того протикомуністичний рух, що охоплює молодий український націоналістичний відтинок, сприяє спробі наладнання польсько-українських взаємин. Отже по українському боці все ще добра ситуація: „є з ким говорити". Здається — каже автор, — що й по польській стороні є вже тепер такий відповідальний чинник.

І тому автор широко обговорює тезу, що один і той сам вожд і саме вожд армії одиноко може бути тим чинником, навколо якого зможе кристалізуватись та всесторонньо розвиватись життя однаково поляків, як і українців на територіях з мішаним населенням. Як один з аргументів для своєї тези автор підкреслює, що в процесі переміни політичної орієнтації найлекше та найбільш рішуче українці змінили своє відношення до армії. „Розум і твереза політична калькуляція позбавлена сентименту, казали українцям, що сильна та переможна польська армія є для українців гарантією безпеки у сучасному та надій на краще будуче. Але дещо промовляє тут і сентимент. Тому нічого дивного, що українці шукають доріг наближення до того вожда армії, який рівночасно є для них близьким земляком".

Автор сподівається, що „ті спроби не будуть безплідні".

Далі С. Лось вичислює найголовніші справи, що можуть бути предметом розмов з вождом, та які всилі розвязати успішно для обох сторін лише один вожд. Це справа вищого українського шкільництва, справа доступу українців до урядових посад, господарська співпраця та рільна справа.

Цетерум цензео — кінчить автор, що в теперішній організаційній праці мусить знайтися час на „конструктивну політику на Червоній Руси".

—o—

СОВІТСЬКА АМБАСАДА РІШАЄ ПРО ДОЛЮ ПРЕЗ. АЗАНИ.

ЕДЕЙ, 26. 9. ПАТ. Національна радіостація у Валядолід подає, що вістку про уступлення президента Азани потверджують. По уступленні Азани совітський амбасадор відбув з премієром Кабалєром телефонічну розмову і подав йому деякі інструкції, які малиб вплинути на президента Азану в тім напрямі, щоб він цофнув свою димісію. Анархісти перевели з проф-союзами розмови в справі перебрання влади у свої руки.

—o—

НОВИНКИ.

Н. ЮРСЬКА. 3

Серед сонця й дощу — горами.

Як не вірити в добру ворожбу, коли дощ справді переймається? Добра думка завжди найвідвідніший спосіб у прикрих ситуаціях.

Але за яку годину ми соромилися, що були оптимістами. Знов посипало грубим дощем. Заразсу треба шукати сховища, заки ще сухо в ногах. Без віддиху вбігаємо до кривобокої придорожньої колиби. Добре, що є дах над головою. Дрою за дим ллється дощ на рештки недопаленої ватри. Холодно й непривітно. Сідаємо й робимо зусилля не думати, але вміти нічого не робити — це велика штука від тяжкої праці.

По кутках валяються порозкидані тріски. Трохи вогкі, хоч можна спробувати розкласти вогонь. Та всюди треба мати досвід. Папір спалахує ясним світлом і безплідно розсипається в чорні платки паперу. Черкаємо сірник за сірником аж врешті заржевлюються краї трісок. Думо так сильно, що в голові крутиться, а до очей наступають сльози. Хоч з диму не було ще нічого видно, ми знали вже, що будемо мати ватру. Під засмоленою тріскою ворушиться і придушеним шепотом проявляє своє життя вогонь. Кілька бадьорих тріскотів, якби тріюмфальних вистрілів і враз збоку висвакує червоне вістря. Щезає прикра байдужність.

Вогонь має притяжну силу.

В короткому часі в нашій хатині не стає простору для розгонистого сміху та гуцульської веселости.

Недавно дорогою і що хвилини заходить хтось до нас.

— Слава-Йсу! Чи можна у вас погрітися?

— А хто розкладав ватру? Цесі пані?

Дискретно ховають усмішку в кутиках уст і з боку кидають розцікавлені погляди.

— Скажіть нам, чого це пани йдуть у гори? Не краще в місті їздити самоходами? З роскоші, з добра йдете бідувати.

Стають вінком довкола вогнища і розпростовують закляклі пальці. Полумя досягає їм колін, облизує долоні. Не втікають перед палаючими доторками, бо вони в добрій дружбі з ватрою. Розгрівається кров, розвязуються язики. Довідуємося всіляких новин. На полонині Лукавець медвідь убив трилітнього вола й помандрував дальше, на Погорільці, грім положив на місці пастуха і три корови, в Устеріках для грошей вбили людину. Але це робота зайшлих, бо тут сорок літ не чув ніхто про такий злочин.

Справжня гуцульська „жива ґазетка".

В повітрі чути випари мокрих кожухів і сукна, а дим махорки зачинає більше дошкулювати, як дим ватри. Відпочаті ноги тужать знов до руху. Хоч пора непевна, але шкода дня. Кидаємо прощальний погляд на синій димок нашого вогнища і серед лісів лишаємо малу придорожню колибу.

Не знати, чи звичка, чи туга за тим невідомим, що криється перед нами за довгими кільометрами додає нам завзяття у марші. Щойно гора змушує звільнити темпо. До вершка куди дальше, як нам здавалося, але по кількох годинах ідемо знов по рівному.

Ліс залишився у долині, тут хіба кілька загублених, нужденних смерек. Навмання вибираємо одну зі стежок, а дальше керуємося вже голосами овечих дзвіночків. По розлогій полонинській траві перешуміла перед нами чорнобіла маса пухких, кучерявих кожушків. Тоненькі ніжки не можуть устояти спокійно, а рухливий ротик безнастанно працює. Часом піднесена голівка кидає ляколиво-наївний погляд і зі скривлених губок добувається напів тривога, напів плач розпещеної дитини.

Вже зачинало смеркати, як дорогу до стаї загородили нам два пси вівчарики. На власній шкірі булиб ми переконалися, що в них гарячі темпераменти, якби голос зпоза дверей не привів їх до памяти.

„Босий, Лиску! Марш! Лишіть! Адіть, які файні пані йдуть до нас у гості! Босий! Ти сказився вже зовсім! Марш! — На віки слава Богу! Прошу, прошу, переночуємо, буде місце".

Заялозена сорочка й витертий сердак розхристані на кремезних грудях, усміхнені у проміньчиках зморшок добрячі очі. Це ватаг. Заметушився по ґаздівстві, підсуває стільці, докидає полін до ватри. Крім нього у стаї ще одна людина. Якби не гуцульське вбрання, ми моглиб подумати, що ця непорушна постать коло ватри, зі схрещеними на грудях руками це з'ява не з цього світу. На наше привітання ледви торкає шапки, і знов потапає в молитовній закамянілости. Блискучі очі під луками брів і мраморно-бліде обличчя, як викуте долотом великого мистця. Одним поглядом стверджуємо, що це досконалий дар краси. Нема нічого невикінченого, нічого зайвого. Аж ніяковієш від такої близької появи. Аж лячно різким рухом, і голоснішим словом скаламутити гармонію чистих ліній.

„А цей нездужає вже два дні, — невмовкає балакун-ватаг. — Упав зі скали тай знать шось обірвав у середині, бо й світ йому немилий. Іванчіку! Вкрийси ліжником і не виходь нікуди. А може тобі чьиліднии багнеси, то й подужав би скоро?" — пробує жартувати.

Яка непоетична дійсність! Нам напів-бог, живе втілення Апольона, якому в думці ми вже почали приписувати ролю духа пастирського вогнища, — потовкся в погоні за вівцею! Але всежтаки через це ніщо не тратить на чарі це обличчя зі закамянілими від болю класичними рисами.

(Далі буде).

— **Футра** найкраще робить Петро Карпяк, Зиблюкевича 4. 2772 3—3

— **Дво і пів-місячний диригентський курс.** Подаємо до відома, що Музич. Т-во ім. М. Лисенка у Львові в порозумінні і з поміччю Т-ва „Просвіта" у Львові улаштовує при Вищім Муз. Інституті у Львові дво і пів-місячний диригентський курс для диригентів церковних і просвітянських хорів. Плян навчання обіймає диригентуру, як головний предмет, загальні основи музики, слухові вправи, читання партитур, загальні відомости про інструменти, з гармонії та форм, з історії укр. музики, та укр. музич. літератури. До цих музичних предметів додається ось-які незвичайно важні предмети: режисерія для аматорських театральних гуртків, бібліотекарство і методика позашкільної освіти. — Навчання відбуватиметься два і пів місяця від 15. жовтня до 31. грудня 1936. р. щоденно від год. 9. до 13. Місячна плата за науку 20.— зол. (50.— зол. за цілий курс). Кандидати мусять подбати про своє приміщення та прохарчування на час курсу. Вписи відбудуться в середу дня 14. жовтня 1936 між 9. і 12. та 15. і 19. год. в канцелярії Вищого Муз. Інституту ім. М. Лисенка у Львові, вул. Шашкевича ч. 5./III. пов. — Виклади почнуться в четвер 15. жовтня 1936 в год. 9. рано. Курс закінчиться іспитом та роздачею свідоцтв.

— **Порядки в скарбових урядах.** Дістаємо таке письмо: 8-ий скарбовий уряд у Львові за короткий час вже тричі займав мені хатнє уладження — за чужі податки, або за вже заплачені належности. Щоб остаточно звільнитися від опіки скарбового уряду, все, що я мав у хаті, відступив я жінці і перевів це навіть судовим актом. Відітхнув, бо гадав, що врешті матиму спокій. Та де! Вчора знову прийшов скарбовий екзекутор „записувати меблі", а коли жінка заявила, що в хаті все її, а я нічого не маю, екзекутор питав, де працюю і скільки маю платні та загрозив, що коли завтра перед 8. год. рано не заплачу 400 зол. титулом стемплевої оплати до ч. 4169/31, то займе мені службові побори. На другий день рано мусів я лазити по 8-ім скарбовім уряді й уряді стемплевих оплат та доказувати їх власними квітами, що вся екзеквована належність заплачена ще в березні ц. р. Одначе цього було ще за мало. Я мусів постаратися про окрему посвідку одного уряду для другого, що „доходзеня егзекуцийне умажасен". Мене потішали, що це нічого і таке трапляється в них частіше. А колиб я був не задержав посвідок, довіряючи **скарбовому урядові?** Ііла. тоді другий раз! — Мій сусід д-р Я. Н. заплатив податок теж на час. А проте дістав зі скарбового уряду упімнення, за яке, хоч податок заплатив правильно, мусів заплатити 1.50 зол. А на другий день прийшов до хати екзекутор і від жінки, яка про ніщо не знала, стягнув других 1.50 зол. за упімнення. Колиж опісля д-р Н. в уряді жалувався і домагався звороту неслушно стягнених кар, йому порадили внести подання зі стемплем на 3 зол.(!) Одначе згори заявили, що з того ніщо не вийде, бо що раз скарбовий уряд стягне — правильно чи неправильно — того ніколи не звертає. — **І. Мороз**, Львів, вул. Генінга 20.

— **Заприсяжений перекладач** д-р Ол. Бариляк, Львів, Театинська 31. — чужомовні письма й документи. Прохаємо занотувати адресу! 2—2

— **Повна проба мішаного хору Т-ва „Львівський Боян"** відбудеться у **вівторок, 29. вересня** ц. р., в год. 7½ вечором. Просимо всіх П. Т. членів хору обовязково явитися. Нових членів хору приймає перед початком проби голова Т-ва — **Виділ.** 1—2

— **Сходини членів Міщанського Брацтва** у справі заснування українських цехів відбудуться в неділю в год. 12-ій впол. у домівці товариства, Руська 3. І. пов. Виділ просить усіх заінтересованих ремісників явитися.

— **В пяті роковини смерти бл. п. Михайла Галущинського,** голови й почесного члена Товариства „Просвіта", відправиться панахида в неділю 27. ц. м. в год. 12.30 вполудне в Успенській Церкві при вул. Руській, на яку всіх громадян запрошує **Рада Службовиків Товариства „Просвіта" у Львові.**

— **Зміни в станиславівськім воєвідстві.** Заступника старости в Станиславові м-ра Ілясевича перенесли на таке становище до Стрия. Його місце заняв коломийський б. віцестароста м-р Гонек.

— **Банкові проценти вільні від податків.** Агенція „Іскра" заперечує вістку, подану ... „Всхуд", неначе би Фонд Праці задумував ... даткувати банкові вклади з процентами ... підмоги для безробітних.

— **Береза за підвишку цін цегли.** ... Складковський виступив гостро проти ... цін цегли у Варшаві і загрозив ... визначить з уряду ціни. Хто не буде їх держатися, піде до Берези.

— **Хто виґрав на льотерії.** В ... Державної Клясової Льотерії впали ... 100.000 зол. ч. 167622; 10.000 зол. ... 170463; 5.000 зол. ч. 27406, 185671; 2.000 зол. ... 20940, 45173, 48810, 55744, 74933, ... 103322, 100965, 128007, 131337, 134009, ... 172211, 179923, 191097; 1.000 зол. ... 10425, 29366, 30274, 34536, 39017, ... 54131, 72973, 74437, 79002, 83658, 83057, ... 94242, 94437, 97288, 108625, 109923, ... 139706, 146211, 147147, 158986, 161038, ... 169733, 170990, 77547, 180728, 184385, ... 186765, 192785.

☦ Посмертні згадки.

ІВАН ДИГДАЛЕВИЧ,

вислужений професор державної хлопячої учительської семинарії в Тернополі, організатор сокільства на Поділлі і начальний вожд ... краєвого масового сокільсько-січового здвигу у Львові 28. червня 1914. р., Усусус у часі світової війни, помер у Тернополі в пятницю 25. вересня ц. р. у 59. році життя після довшої ... недуги нирок і серця. Похорони відбудуться в неділю 27. ц. м. в год. пів до третьої пополудні. В. И. П.

Хто виграє завтра міліон?

Отже 28. н. м. в годині восьмій почнеться останній день тягнення четвертої кляси трицятьшестої Державної Льотерії. Число, на яке впаде перша в черзі найменша виграна, себто двісті золотих, дістане водночас головну виграну — цілий міліон золотих. Ту подію передавати будуть крім радіо всі польські радієві стації.

Ми вже повідомляли про висліди першої половини тягнення. Минулого тижня впав знов цілий ряд більших виграних у різних дільницях краю.

І так: по сімдесятьпять тисяч золотих виграли власники поодиноких чверток чисел: 36051, 54738 і 128333; з них можемо відмітити пп.: Софію Фібіхову (Краків, Передмістя 7), Франца Крачкевича (Єрозолімська 18), д-ра Ф. Сюбієвського (Лодзь, д-ра Шперлінга 7), Франца Вітковського (Х. Семца 11), Вацлава Пеховського, ткача з Ченстохови, Войтіха Тоцького, робітника із Стшельна в пов. морськім і І. Айзенбера з Ізбіци над Вепром.

По пятьдесять тисяч золотих виграли мешканці: Луцька (ч. 120811), Кракова і околиць (ч. 107750), столиці (ч. 92306), Познаня (ч. 120519), Радома (ч. 34281) і Ружани Гродненської (ч. 12091). Одна чвертка є власністю 12 пластунів з Островця.

Вже тільки не цілих чотири тижні ділить нас від тягнення першої кляси трицятьсемої Льотерії. Так, що пора подумати і придбати льос, зокрема тому, що зближається першого жовтня, а з ним свіжий запас готівки.

—o—

Спорт.

ЧЕРНІВЦІ. ДОВБУШ — ВІКТОРІЯ (ЯССИ) 4:3 (1:2).

Змагання за мистецтво закінчилися скромною перемогою української дружини, хоч усі сподівалися високоціферного висліду. В першій половині грачі злегковажили собі противника, грали егоїстично і... противників уже 2:1. По перерві побачили наші грачі, що не пережливки і почали грати амбітно та вибороли заслужену, хоч скромну перемогу. Останні змагання не ворожать Довбушеві великих успіхів на будуче, тимбільше, що найближчим противником у грі за мистецтво буде сильний Стадіюл із Бакова. Цієї неділі грає Довбуш з Мунчіторудом.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

Грище Р. К. С. Год. 10 рано Україна — Р. К. С. мистецтво Окружної Ліги.

Грище „Сьвітезі" при вул. Замарстинівській. Год. 13-а в пол. Зоря — Стшелец (Перемишляни) за мистецтво Ц-кляси.

Грище 40. п. п. при вул. Клепарівській. Год. 3. по пол. Краєвий пятизмаг і пятизмаг Українського Студента.

Грище Сокола-Батька. Год. 3.15 попол. Богун-Буйтур. Мистецтво У. С. С. у копанім мячі.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ГУСЯТИН:
27. IX. Отаман Пісня.

ХОРОСТКІВ:
28. IX. Лев з Абісинії.
29. IX. Німа теща.

Український Молодий Театр „Загравa" під арт. проводом В. Блавацького.
Надвірна: „Камо грядеши" (Quo vadis).
27. IX. Смерть Нерона.
Битків: „Камо грядеши" (Quo vadis).
28. IX. Вінівій і Лігія.
29. IX. Смерть Нерона.
30. IX. „Голгота".
З Биткова театр іде до Станиславова.

Великий Театр:

Неділя, 27. IX. год. 3.30. „Всякі права застережені"; виступ Мар. Машинського останній раз; год. 8. веч. „Коріолян".
Понеділок, 28. IX. год. 8. веч. „Корiолян".

Театр Ріжнородностей

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Грішник проти волі".
АТЛЯНТИК: „Царевич" з Мартою Еґерт.
ВАНДА: „Провокатор Азев".
РАЖИНА: „Рітмайстер фон Верфен".
КАЗИНО: „Розе-Мері" з Жан. Мекдовальд.
КОПЕРНИК: „Нинішні часи" з Чарлі Чапліном.
МАРУСЕНЬКА: „Малий бунтар" з Шерлі Темпль.
МЕТРО: „Пісняр Варшави" з Е. Бодо, Вальтером, Зілічом і додатки.
МІРАЖ: „Нуждарі" обі серії.
МУЗА: „Познайомились у Монте Карльо" з Ліліяною Гарвей.
ПАКС: „Жид вічний мандрівник".
ПАЛЯС: „Ядя" зі Смосарською.
ПАН: Останні роман короля (вперше у Львові).
РАЙ: „Коханий збиточник" з Анною Ондра.
СВІТ: „Нескінчена симфонія".
СТИЛЬОВЕ: „Золота дівчина" ревія.
ТОН: „Диктатор".
УТІХА: „Пострах Мексику" і ревія.
ХИМЕРА: „Панове в циліндрах".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Ватикан"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 27. вересня 1936.

Льондон (261,1) 17.20 Камеральна музика. **Відень** (506,8) 13.00 Марші орх., 18.10 Години ріжнородности, 22.20 Твори К. Франкенштайна (орх.), **Кошиці** (259,1) 9.00 Авдиція для Закарпаття. **Прага** (470,2) 9.30 Сел. музика, 12.20 Світ оперети — концерт. **Париж** (431,7) 20.30 Пімста кажана, оперетка Штравса, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжур. неділ. ранок, орх. акордеонів, 11.30 Концерт хору, **Бреслява** (315,8) 19.30 „Орфей" опера Глюка, **Букарешт** (364,5) 15.00 румун. музика, **Будапешт** (549,5) 18.30 Концерт, 22.30 Циг. музика. **Рим** (420,8) „Нірнберські співаки" оп.

Понеділок, 28. вересня 1936.

Відень (506,8) 13.10 Оп. мельодії, 14.00 Форт. концерт Чайковського, 16.05 Сопран і скрипка, 21.00 Камер. музика. **Братислава** (298,8) 14.15 Чеські танки Сметани, 16.00 Розр. концерт. **Прага** (470,2) 7.30 Концерт, 9.30 Соната ф-дур на скр. і форт. Двожака, 17.50 Орх. концерт, 19.00 „Лібуша" оп. Сметани. **Париж** (1648) 12.15 Легка музика, 20.00 Пісні, 20.45 Камер. вечір, 22.45 Симф. концерт. **Білгород** (437,3) 13.15 Пісоньки, 17.20 Популярні мельодії, 20.00 Опера, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 19.25 Танки XVIII. ст., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.20 Скрипка, 20.10 Квартет, **Будапешт** (549,5) 13.40 Камер. хор, 18.30 Циг. музика, 22.05 Скрипка, **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Танк. музика, 20.40 „Танго опівночі" оп. Ковятія, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 20.40 Віольончеля, 21.30 Орх. концерт.

Вівторок, 29. вересня 1936.

Відень (506,8) 17.25 Форт., скр., 18.05 У країні донських козаків, відч. з муз. ілюстр., 20.00 Кабарет, 22.10 Орг. музика, **Братислава** (298,8) 17.40 Оп. арії, 19.10 Словацькі пісні, циг. орх., **Прага** (470,2) 18.25 Камер. музика, 21.00 Орх. концерт, 22.10 Сп. ресітал Пії Іґи, рум. примадонни. **Париж** (1648) 11.00 Розр. концерт, 17.30 Концерт симф. орх., **Білгород** (437,3) 12.00 Концерт, 17.30 Скрипка, 18.10, 19.50 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 16.30 Розр. музика, 19.15 Камер. музика. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.45 Форт. твори Штравса-Доганія, 18.00 Фінл. пісні, **Будапешт** (549,5) 11.30 Легка музика, 17.15 Камер. концерт, 20.45 „Нірнберські співаці" оп. Вагнера, **Рим** (420,8) 13.10 Розр. музика, 22.30 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 27. вересня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Авдиція для села, 8.45 Ранішний денник, 8.55 Програма на нині, 9.00 Хвилинка Бієта, 10.00 Трансмісія богослуження з Ченстохови. 11.00 Відслонення памятника В. Богуславського. 11.10 Стиліз. мельодії Азії. 11.45 Відчит „Естетика склепу і вистави". 11.57 Сигнал часу, 12.03 „1000 тактів музики", оркестра і солісти. 13.00 „Московський льокай" сцен. картина Шпотанського. 14.30 Авдиція для села. 15.00 Музика з гр. пл. 15.15 Рекламовий концерт, 15.25 Рекламова гутірка, 15.30 Популярна музика з гр. пл., 16.15 Репортаж із життя, 16.45 Концерт військ. орх. 17.30 Театр Уяви, 18.00 Підвечірок при мікрофоні. 20.25 Посеред золот. мрій. 20.40 Політ. огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Весела львівська хвиля, 21.30 Пів год. форт. музики, 22.00 22.15 Спортові вісти, 22.20 Концерт.

Понеділок, 28. вересня 1936.

6.30 Ран. авд. 6.33 Руханка. 6.50 Музика з гр. пл. 7.20 Ран. денник. 7.30 Програма на нині. 7.35 Кілька інформацій. 7.40 Муз. з гр. пл. 8.00 Авдиція для шкіл. 8.10 Тягнення 1 міліона. 11.30 Авд. для шкіл. 11.57 Сигнал часу. 12.03 Хвилинка ЛОПП. 12.08 Музика з гр. пл. з фільму „Петрусь". 12.13 Полуднєвий денник. 12.23 Невмирущі мельодії — муз. з гр. пл. 13.10 Хвилинка домашн. госпол. 14.30 Муз. з гр. пл. 15.30 Господ. вісти. 15.45 Гутірка для старш. дітей. 16.00 Попул. концерт орх. 16.45 Гутірка про маму-робітницю. 17.00 Концерт оркестри Римаса. 18.00 Авд. з нагоди 80-ліття проф. Бріккера. **18.25 Спів. реціт. Ірини Туркевич (сопран), при форт. Ст. Туркевич.** 18.45 Проблема сучасної жінки в Монгэрлячитя. 19.00 Рекл. концерт. 19.08 Комунікат про важн. виграні П. Д. К. Льотерії. 19.10 Італійські пісні у викон. В. Лучинського (тенор). 19.30 Муз. ловецька авд. 20.30 Біробіджан — совіт. Палестина, фейл. 20.45 Вечірн. денник. 20.55 Репорт. з посвяч. завед. для сліпих жовн. 21.05 Загальні спорт. вісти. 22.13 Спорт. вісти з Вильна. 22.15 Льокальні спорт. вісти. 22.20—23.00 Муз. мозаїка; в перерві Останні вісти. 23.00 Закінчення авдицій.

Вівторок, 29. вересня 1936.

6.30 Ран. авд. 6.33 Рух. 6.50 Муз. з гр. пл. 7.20 Ран. денник. 7.30 Програма на нині. 7.35 Кілька інформацій. 7.40 Гр. пл. 8.00 Авдиція для шкіл. 11.30 Авд. для шкіл. 11.57 Сигнал часу. 12.03 Вальс Штравса, гр. пл. 12.13 Полудн. денник. 12.23 Сал. тріо: Бот — скр., Тулисевич — віольонч., Савер — форт. 13.10 Хвилинка дом. господарства. 14.30 Легкі пісні, гр. пл. 15.30—15.45 Господ. вісти. 15.45 Скринька ПКО. 16.00 Гр. пл. 16.45 Відчит. 17.00 Концерт мандол. 17.20 Форт. реціталь В. Виноградової. 17.50 „Монт Еверест" — фейл. 18.00 Сільва рерум. 18.05 Дитячі листи — тета Ада. 18.15 Гр. пл. 18.25 „День праці емерита" відч. 18.35 Програма на завтра. 18.40 Рекл. концерт. 18.50 Актуальна гутірка. 19.00 Розр. концерт. 20.30 Літ. шкіц І. Мироновського. 20.45 Вечірн. денник. 20.55 Акт. гутірка. 21.00 Концерт „Ормузу". 22.00 Спорт. вісти. 22.15 Веселі пісні з гр. пл. 23.00 Закінчення льок. авдицій.

Радіокутик.

РАДІО — ПРОПАГАТОРОМ КНИЖКИ.

Від 25. жовтня до 1. листопада відбудеться в Німеччині „Тиждень Книжки 1936 р.", в часі якого будуть надавати на всі радіостації промову міністра пропаганди Гебельса.

Радіо, завдяки своїм авдиціям живого слова, слуховищам і т. п., поширює постійно зацікавлення книжкою серед слухачів.

РАДІЄВІ РЕПРЕСІЇ В ГОЛЯНДІЇ.

Голяндська поліція відкрила недавно в Ротердамі 50 неправильних приймачів, яких сконфіскувала, а їх продуцентів потягла до відповідальности.

Посилено також боротьбу з радіослухачами, які слухають при відчинених вікнах або ставлять апарати на бальконах.

Хоч у Голяндії нема абонаментових оплат, реєстрацію приймачів ведуть з цілою суворістю.

РАДІЄВИЙ ГУМОР.

Безвихідне становище.

— Вже мене голова болить. Це радіо кричить та кричить...

— Так чомуж не замкнеш апарату?

— Як же? А за що я заплатив абонамент?

Технічні поради.

Вона: — Ах, нарешті ми самі...

Він: (до себе) — Власне я боявся цієї хвилини. Що я маю робити?

Голос з радіоапарату: — За хвилинку на запити радіослухачів відповість і технічні поради подасть редактор Венкель.

Жінка чи радіо?

— Я почуваюся таким самотнім, що рішив оженитися.

— Замісць цього купи собі ліпше радієвий приймач. Він також добре помагає на самотність, але завжди можна його замкнути, коли забагато говорить.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельґи бельг. 89.88—89.45, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50—5.37.45, Фльорени голянд. 359.17 — 353.00, Франки фр. 34.99.50 — 34.83.50, Фр. шв. 173.19—172.35, Фунти англ. 26.93 — 26.77, Ґульдени данцігські 100.20 — 99.80, Корони чеські 20.00—19.50, Корони данські 120.14—119.30, Корони норв. 135.23—134.25, Кор. шв. 139.05—138.10, Ліри італ. 36.50—34.50 Марки фінл. 11.87—11.50, Марки нім. 138 — 133, Шил. австр. 99 — 98. Марки нім. срібні 149—144.

Акції.

Банк Польський 102, Лільпоп 12.85.

Папери.

3 інвест 1. ем. 61.50, серії 75, 5 конв. 50, 6 дол. 32, 4 прем. дол. 45, 7 стаб. 52, 8 обл. буд. БГК 1. ем. 93, 4 і пів приц. зем серія 5. 44.50—44.75, 5 Варшави старі 53.55—53.75. нові 53—52.

Збіжжя.

Ціни льоко Львів	від до
Пшениця одн.	23.55—23.75
Пшениця зб.	22.50—23.00
Жито I	16.50—16.75
Жито II	16.00—16.50
Ячмінь одн.	17.75—18.00
Ячмінь на жливо	17.00—17.25
Овес I	14.00—14.25
Овес I а	13.50—13.75
Овес II	13.50—13.75
Овес II а	12.75—13.00
Мука пш. гат. I. витяг	38.50—39.00
Мука пш. гат. I А	38.00—38.50
Мука пш. гат. I Б	37.00—37.50
Мука пш. гат. I Ц	35.50—36.00
Мука пш. гат. I Д	33.50—34.00
Мука пш. гат. II А	33.00—33.50
Мука пш. гат. II Б	32.50—33.00
Мука пш. гат. II. Ц	32.25—33.00
Мука пш. гат. II Д	31.00—31.50
Мука пш. гат. II Е	29.00—29.50
Мука пш. гат. II Ф	27.50—28.00
Мука пш. гат. II Г	25.00—25.00
Мука пш. гат. III А	19.50—20.00
Мука пш. гат. III Б	18.50—19.00
Мука пш. паст.	16.50—17.00
Мука пш. разова до 0—95 прц.	27.05—28.00
Мука жит. вит. 0—30 прц.	27.00—27.50
Мука жит. гат. I. 0—50 прц.	26.00—26.50
Мука жит. гат. II 0,65 прц.	23.50—24.00
Мука жит. II. 50—65 прц.	17.50—18.00
Мука жит. раз. до 0—95 прц.	19.00—19.50
Мука житня посл. понад 65%	14.50—15.00

Інші курси без змін.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 25. IX. 1936.

Льоко ст. заладов.

Пшениця зб.	750 гр/л.	5%	22.00—22.25	зол.
Жито зб.	700 „	3%	15.00—15.25	„
Ячмінь зб.	623 „	4%	16.50—16.50	„
Овес д. зад.	450 „	8%	12.50—12.75	„
Овес не зад.	468 „	8%	13.00—13.25	„
Гречка зб.	450 „	10%	17.50—18.00	„
Кукурудза жовта			13.00—13.10	„
Коноп. сіня		4%	26.00	„
Соняшникове сім'я		4%	27.00	„

Пшениця, жито, ячмінь і кукурудза дальше подорожіли на 50 сот. на 100 гр. Тенденція дальше звишкова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 26. вересня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.15 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.20 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням два зачет	2.20 „
1 л. молока	0.13 „
1 к. яєць	3.40 „

Тенденція на масло звишкова, на молоко слаба. на яйця сильна,

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 26. IX. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки I. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята I. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщеві I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

…ОСЛОВ шукає лекції з нижчих клас гімназійних на провінції. Зголошення з умовами: Філія „Просвіти" — Глиняни (Gliniany). 2763 2—2

НАУКА

ШКОЛА ЖІНОЧОГО КРОЮ з правом видавання свідоцтв, провиджена париським моделістом Біндером приймає вписи, Оссолінських 12. 2704 8.12

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ЛІКАР, пристійний, 32 р. шукає жінки з маєтком або дентистки. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Будучність". 2784 1—2

МЕШКАННЯ

ПОТОЦЬКОГО 49, чотири кімнати, кухня, повнокомфортові, центральне огрівання, телефон 229-60, год. 16—18. 2787

ДО ВИНАЙМУ 3 кімнати з кухнею. Длугоша 35, I. пов. Комірне 100 зол. 2791

ПОКІЙ фронтовий, комфортовий без меблів, від господаря одній особі або бездітному подружю. Тарновського 43. 2792 1—3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТИ до продажі кас та ріжних знарядів потрібні. Lublin, skrytka 275. 2801 5—20

ІНСТРУКТОРКА для гімназисток потрібна. Музикальна на фортепіяні має першенство. Парох. Уряд Махнівці, п. Поморяни. 2794 1—2

ПРИЙМЕМО МЕТКИХ КАНДИДАТІВ купецького звання на практику до наших споживчих крамниць. Подати життєпис і запоруку. Письменні зголошення: „Кома". Львів, Б. Гловацького 23. 16/94 1-2

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцін — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 2-?

ОКАЗІЯ. З приводу виїзду продам улаштоване заведення гаптів у склад якого входить американська мережкарка, ендлярка, плісарка, гудзикарка, шаблони до плісування, до відбивання взорів, Корнерова, Львів, Сикстуська 12. 2749

КУПУЮ золото, срібло, заставні картки, золоті зуби, Блявштайн, Ринок 35. 2756 2—2

ГАРНИЙ ДІМ з городчиком перед домом і садом, 3 покої, передпокій, кухня, вже вільні, при трамваю, околиця Листопада продасть „ТРАНСАКЦІЯ" (Ігнат) Львів, Длугоша ч. 1. 2792а 1—3

РІЖНІ

ВЗОРИ до гафтів найновіші відбиває, продає готові. Пасаж Феллерів 2. 2714 3—5

НАПРАВА вічних пер „Прецизія", брама Андріолього Ринок 24. 2613 8—10

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР 2.50 у ДУБСА, Сикстуська 6. 2718 5—10

ФУТРА поручає і виконує жіночі, мужеські та всілякі модернізації. Ціни низькі. МАРІЯН САБАТ, ЛЬВІВ. МАЛЕЦЬКОГО 9, бічна Зіморовича. 2674 8—10

АДВОКАТ шукає канцелярії до спілки або сам буде провадити згідно з умовою у Львові або на провінції. Зголошення до 10. жовтня ц. р. в Адміністрації „Діла" під „Спілка". 2776 1—3

СТАРУ ҐАРДЕРОБУ мужеську міняємо на наймодніші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 2780 1—1

ОТСИМ повідомляю П. Т. давних відборців, що після довшої перерви, відкрив я варстат електромеханічний, АЛЕКСАНДЕР ЖАРСЬКИЙ, у Львові, вул. Коперника шісnaцять і переводжу всякі направи з обсягу електротехніки, солідно, скоро і недорого. 2779 1—3

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

НЕДУГИ ШКІРНІ, ВЕНЕРИЧНІ лікує Д-р Ф. Маль, Хоцімська 1 (Городецька) 8.30—13 і 15—18. 2588 5—5

Косметичний Інститут і Лябораторія
д-ра О. Тушицького
Львів, вул. св. Софії ч. 3
усування аномалій цери, бородавок, пігменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жилявків і відмороження власною методою. 2675
Урядово затверджений 4-місячний курс

Специяліст венеричних та шкірних недуг і косметики
Д-р ФІШЕР б. довголітній лікар асистент дерматольог. клінік
у БЕРЛІНІ, ВІДНІ ТА ПРАЗІ
перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7
ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.
напр. Віденської каварні
Тел. 251-68. Сепаратові жальні.

ВУГОЛЬ-КОКС-ДЕРЕВО в найдобірніших якостях доставляє **НАРОДНЯ ТОРГОВЛЯ**
Львів, Ринок 36. Тел. бюра 103-27, Тел. складу 2…
Інформації: Бюро — Ринок 36. та склади: Ринок 36, Личаківська …, пл. Більчевського 3. і Солодова 14.
2691 — — — Точна вага — Солідна обслуга — — —

Гарні й дешеві книжки
Видавничої Спілки „Діло"

	ціна	почтова пересилка
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі**	1.— зол.	—
Софія Яблонська: **З країни рижу та олію**	2.50	0·50
Д-р Василь Маковський: **Ґмінд**	2.00	2·50
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·80	0·50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·90	0·50
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I. II. III.** Окрема частина по зол 1·50	4·50	0·50
Ірина Вільде: **Химерне серце**		0·50
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1·50	
Ст. Левинський: **З японського дому**	1·40	0·50
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·50	0·50
Е. Бронте: **Буреверхи**, переклав М. Рудницький	1·50	0·50
Проспер Меріме: **Блакитна кімната та інші оповідання**, переклав Василь Софронів	(вичерпане) 0·95	0·50 0·15
Альфонс Доде: **Мацінький**, із французької мови переклав М. Рудницький	1·50	0·50
Володимир Островський: **Сміх землі**	1·00	0·50
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·80	0·15
Гордій Брасюк: **Безпугні**	0·50	0·15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·50	0·15
Михайло Возняк: **Белей і Кониський**	0·50	0·15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·50	0·15
	0·80	0·15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло", Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

Повідомляємо П.Т. Гостей, що вже від чинна в новім льокалі кімната до снідань. РЕСТОРАН **Д. Дружбяка** Львів, Ринок …
Поручає смачні снідання, обіди і вечері. Буфет засоблений у добрі перекуски і всякі напитки, краєві і закордонні. — Пиво Окоцімське.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕРВОВИХ НЕДУГ
Д-р НАРЦИЗ ЛУКІЯНОВИЧ
орд. від 15—17.
ЛЬВІВ, САПІГИ 6. ТЕЛ. 114-10.
7—10 2634

АДВОКАТ
Д-р РОМАН СЕКЕЛА
оборонець в карних і військових справах
ЛЬВІВ,
ВУЛ. ХОРУЩИНИ 16, II. п. Тел. 209-07.
2762 1—4

ФУТРА до міста і подорожі, в останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах
АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ
2615 Львів, Пекарська 31.

Управнене технічно-дентистичне заведення
Сальомона Штерна
перенесене з вул. Шопена 5. на
Городецьку 53 а.
Виконує працю на догідних умовах.

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гонкевич, — Львів, Домініканська 4. 2594 …

ОГОЛОШЕННЯ.

Наші оригінальні і модерністичні праці зацікавлять Вас напевно.
FOTO-STUDIO **„ART"**
2596 Львів, вул. Фредра 5.

ЛЯМПИ електричні хромовані
поручає
ҐАЛЬВАНІЯ
Виробня механічних виробів
2670 Жулінського ч. 11 а. 4—8

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА
світової марки
Б. СОММЕРФЕЛЬД
Експорт до Англії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голяндії, Палестини і т. і.
виключне заступництво:
С. Новацький
Львів, вул. Пілсудського 17.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках „ 0·60
1 „ „ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . „ 0·10
шукаючі праці . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . зол. 180—
„ „ 1/2 . . . 100—
„ „ 1/4 . . . 130—
„ „ 1/8 . . . 75—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.